

A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
v é g z é s e

- Az ügy száma:** Kfv.III.37.881/2018/6.
- A tanács tagjai:** Dr. Kovács András a tanács elnöke
Dr. Rák-Fekete Edina előadó bíró
Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet bíró
- I. r. felperes:** Emberi Erőforrások Minisztériuma
(1051 Budapest, Arany János utca 6–8.)
- I. r. felperes képviselője:** Dr. Borovszki Beáta kamarai jogtanácsos
- II. r. felperes:** Családbarát Országos Nonprofit Közhasznú Kft.
(1134 Budapest, Tüzér utca 33–35.)
- II. r. felperes képviselője:** Dr. Kaszás Eszter egyéni ügyvéd
(1122 Budapest, Maros utca 28. I. emelet 4.)
- Alperes:** Egyenlő Bánásmód Hatóság
(1013 Budapest, Tüzér utca 33–35.)
- Alperes képviselője:** Dr. Gregor Katalin kamarai jogtanácsos
- Alperesi beavatkozó:** Szivárványcsaládokért Alapítvány
(1037 Budapest, Folyondár utca 12/A. I/4.)
- Alperesi beavatkozó képviselője:** dr. Muhi Erika ügyvéd
(2030 Érd, Kárpitos utca 11.)
- A per tárgya:** közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata
A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes
A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Fővárosi Törvényszék 15.K.700.064/2018/21. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 15.K.700.064/2018/21. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a bíróságot új eljárásra, valamint új határozat hozatalára utasítja.

A Kúria az I-II. rendű felpereseknek és az alperesnek a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét 50.000-50.000 (ötvenezer-ötvenezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A Magyar LMBT Szövetség (a továbbiakban: Szövetség) – melynek az alperesi beavatkozó a tagszervezete – 2015. december 21-én elektronikus levelet küldött a www.csalad.hu weboldal (a továbbiakban: weboldal) üzemeltetőjének, a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézetnek, amelyben javasolta az alperesi beavatkozó, mint családszervezet felvételét a „Családszervezetek” menüpont alatti listára, amelyet azzal indokolt, hogy az alperesi beavatkozó célja a magyarországi alternatív családokban élő LMBTQ (leszbikus, meleg, biszexuális, transznemű, queer) szülőknek és gyermekeiknek pszichológiai, közösségi és jogi segítség nyújtása, valamint e családok megítélésének és lehetőségeiknek a társadalmi szintű javítása.
- [2] A Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet jogutódja, a Család-, Ifjúság-, és Népesedéspolitikai Intézet 2016. január 28-án elektronikus levélben tájékoztatta a Szövetséget, hogy a weboldal szakmai tartalmáért az I. rendű felperes sajtóosztálya felel.
- [3] A Szövetség még aznap (2016. január 28.) elektronikus levelet küldött az I. rendű felperes sajtóosztályának, amellyel együtt a 2015. december 21-én a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézetnek küldött levelet is továbbította, és javasolta az I. rendű felperesnek a 2015 decemberében kelt levélben foglaltak megfontolását.
- [4] A Szövetség 2016. február 16-án és 2016. július 13-án újra elküldte az I. rendű felperes sajtóosztálya részére az elektronikus levelet azzal, hogy korábbi megkeresésükre továbbra is választ várnak.
- [5] A weboldal felelős szerkesztője 2016. július 15-én válaszolt a Szövetség megkeresésére, mely szerint jelezni fogják, amennyiben a Szövetség megkeresésében jelzett lehetőséggel élni kívánnak.
- [6] A Szövetség 2016. július 19-én újabb elektronikus levelet küldött a weboldal felelős szerkesztőjének, továbbítva azt az I. rendű felperes sajtóosztálya és a Család-, Ifjúság-, és Népesedéspolitikai Intézet titkárságvezetője részére is. A levél szerint azzal, hogy a weboldalon a családszervezetek tág körét listázták, ugyanakkor az egyetlen, kifejezetten lesbikus, meleg, biszexuális, transznemű és queer családszervezetet nem tünteti fel a weboldal kiadója szexuális irányultságon és nemi identitáson alapuló közvetlen hátrányos megkülönböztetést valósít meg. A levélben a Szövetség ügyvivője hivatkozott az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) releváns személyi és tárgyi hatályára, valamint a 8. § m) és n) pontjára és kifejezetten kérte a weboldalon szereplő információknak a Szövetség javaslatainak megfelelő kiegészítését.
- [7] Az alperesi beavatkozó 2017. június 21-én elektronikus levél formájában és aznap postára adottan kérelmet terjesztett elő az alpereshez, amelyben annak megállapítását kérte, hogy az I. rendű és a II. rendű felperes azzal a magatartással, hogy megtagadták az általuk üzemeltetett, illetve tartalmilag felügyelt honlapon az alperesi beavatkozóhoz a családszervezetek közé történő felvételét, szexuális irányultságon és nemi identitáson alapuló közvetlen hátrányos megkülönböztetést valósítottak meg. Az alperesi beavatkozó az őt, mint LMBTQ embereket, családokat képviselő szervezetet érő hátrányt abban jelölte meg, hogy nem kerülhetett fel a csalad.hu oldalra, holott a szervezet láthatósága kiemelten fontos a működéséhez, a céljai megvalósításához ugyanis szükséges, hogy az általa képviselt, illetve a céljaival egyetértő személyek megismerhessék az általa nyújtott információkat. Kérelmében előadta, hogy a jogsértés a weboldal elindítása óta folyamatos, mivel a korábban felkerült tartalmak a kérelem benyújtásának napjáig szexuális irányultságon és nemi identitáson alapuló diszkriminációt megvalósító formában érhetőek el.
- [8] Az alperes 2017. augusztus 1-jén az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt hatósági eljárást indított az I. rendű és a II. rendű felperesekkel szemben.

Kfv.III.37.881/2018/6.

- [9] Az eljárás alá vont I. rendű és II. rendű felperesek az Ebktv. 17. §-ában meghatározott szubjektív egy éves határidő letelte okán az eljárás megszüntetését kérték, figyelemmel arra, hogy az alperesi beavatkozó 2015. december 21-én már biztosan tudomással bírt a „vélelmezett jogsértésről”, ehhez képest az eljárást megindító kérelem 2017. június 20-án kelt.
- [10] Az alperes az eljárás eredményeként meghozott 2017. november 15-én kelt EBH/450/20/2017. számú határozatában megállapította, hogy az I. rendű felperes a II. rendű felperes feletti tulajdonosi joggyakorlóként, valamint a család.hu weboldal tartalmának alakítására befolyással bíró állami szervként, valamint a II. rendű felperes a család.hu weboldal üzemeltetőjeként és működtetőjeként az alperesi beavatkozóval szemben megsértették az egyenlő bánásmód követelményét és szexuális irányultságon, valamint nemi identitáson alapuló közvetlen hátrányos megkülönböztetést valósítottak meg. Elrendelte a jogsértő állapot megszüntetését és az Ebktv. 17/A. § (1) bekezdés a) pontja alapján, kötelezte az I. rendű és a II. rendű felperest, hogy a jogsértést legkésőbb a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül szüntessék meg és a jogsértés megszüntetéséről az alperest 8 napon belül – az igazoló dokumentum megküldésével – írásban tájékoztassák.
- [11] Indokai szerint az eljárás megszüntetésének nem volt helye, mivel a jogsértő állapot folyamatos. Ugyanakkor rámutatott arra, hogy a Szövetség a 2016. július 19-én elküldött elektronikus levele, amelyben kérte az alperesi beavatkozónak a „Családszervezetek” felsorolásban való szerepeltetését, valamint felhívta a címzettek figyelmét az Ebktv. releváns rendelkezéseire, a kérelem benyújtásához képest egy éven belül kelt.
- [12] Megállapítása szerint az I. rendű felperesre az Ebktv. 4. § a) pontja alapján, míg a II. rendű felperesre 5.§ c) pontja alapján a II. rendű felperesre kiterjed a törvény személyi hatálya. A határozat indokolása szerint az alperesi beavatkozót hátrány érte, a listán való szereplés hiánya önmagában megalapozza a hátrány fennállását, a weboldalon a „Családszervezetek” menüpontra kattintva semmilyen magyarázat vagy megjegyzés nem található a lista összeállításának szempontjára, így arra vonatkozóan sem, hogy a listán kizárólag olyan szervezetek szerepelnek, akik az I. rendű vagy a II. rendű felperessel valamilyen együttműködésben vagy szakmai kapcsolatban állnak, az általános „Családszervezetek” megfogalmazás alatt közvetlenül a szervezetek felsorolása következik. Kiemelte, hogy az I. rendű és a II. rendű felperesek nem tudták bizonyítani, hogy nem áll fenn ok-okozati összefüggés az alperesi beavatkozó oldalán védett tulajdonságként értékelhető szexuális irányultság, illetve nemi identitás, valamint azon hátrány között, hogy az alperesi beavatkozó a weboldalon található „Családszervezetek” felsorolásában nem szerepel.
- [13] Az I. rendű felperes és a II. rendű felperes keresetet nyújtottak be az alperesi határozat bírósági felülvizsgálata iránt, amelyben az alperesi határozat hatályon kívül helyezését és szükség esetén az alperes új eljárásra kötelezését kérték. Álláspontjuk szerint az eljárást megindító kérelem elkésett, hiszen az alperesi beavatkozó – az általa csatolt levelezés alapján – 2015. december 21-én már biztosan tudomással bírt a vélelmezett jogsértésről, ugyanakkor az eljárást megindító kérelem csak 2017. június 20-án kelt. Érvelésük szerint attól még, hogy a feltételezett jogsértés folyamatos, a tudomásszerzés – igazolhatóan – egy adott időpillanatban történt meg, ekként a szubjektív határidőt ezen időponttól kell számítani. Egy határidő szubjektív vagy objektív volta ugyanis nem attól függ, hogy ez a múltbeli történés tartós, visszatérő, avagy egyszeri volt-e, hanem attól, hogy az az adott személy vagy szervezet észlelésének időpontjától vagy ettől független, a személyes tapasztalásra „közömbös” időponttól számítandó. Az I. rendű és II. rendű felperesek az ügy érdemében hozott határozat jogszerűségét is vitatták, hivatkozva arra, hogy nem vállalták teljes körű tájékoztatás, lista elkészítését. Hangsúlyozták, hogy az alperesi beavatkozó kérését nem tagadták meg, hanem azt hozták az alperesi beavatkozó tudomására, hogy az ügyben a döntést későbbre halasztják. Meggyőződésük szerint a hátrány bekövetkezte jelen tényállás során elmaradt, így a hátrányos megkülönböztetés nem valósult meg. Rámutattak a weblap céljára, és e körben arra, hogy annak, hogy az alperesi beavatkozót a honlap nem tartalmazza, az Ebktv. 7. § (2) bekezdése értelmében ésszerű indoka volt, ezáltal hátrányos megkülönböztetés nem valósult meg.

Kfv.III.37.881/2018/6.

- [14] Az alperes az ellenkérelmében a keresetek elutasítását kérte. Hangsúlyozta, hogy az eljárás megszüntetésének nem volt helye, mivel a jogsértő állapot folyamatos. Az Ebktv. 17. §-ának felperesi értelmezése kapcsán rámutatott arra, hogy ha folyamatosan fennálló jogsértés esetén nem folytathatna vizsgálatot, ha a tudomásszerzéstől számított több mint egy év eltelt, az a jogszabály által biztosított antidiszkriminációs védelemtartalmát üresítené ki. Hangsúlyozta, hogy az alperesi beavatkozó alapítvány tekintetében az a hátrány, hogy a szóban forgó felsorolás soha nem tartalmazta.
- [15] Az alperesi beavatkozó a keresetek elutasítását kérte. Álláspontja szerint az alperes határozata jogszerű és megalapozott.

Az elsőfokú ítélet

- [16] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével az alperes határozatát hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárásra kötelezte.
- [17] Az elsőfokú bíróság elsődlegesen a felperesek által hivatkozott, a hatósági eljárás megindításának akadályát képező körülmény fennállását, az időmúlást vizsgálta. E körben kiemelte, hogy az Ebktv. 17. §-a a hatósági eljárás megindítására tartalmaz egy szubjektív és egy objektív határidőt, azaz olyan kettős követelményrendszert, amelynek együttesen teljesülnie kell ahhoz, hogy az alperes a hatósági eljárást jogszerűen megindíthassa.
- [18] Az elsőfokú bíróság felek által nem vitatott tényként vette figyelembe, hogy a Szövetség 2015. december 21-én élt először javaslattal az alperesi beavatkozó „Családszervezetek” menüpont alatti listára történő felvétele iránt, amelyhez képest az alperesi beavatkozó több, mint egy év elteltével, 2017. június 20-án nyújtott be kérelmet az alpereshez az eljárás megindítása iránt.
- [19] Az egyenlő bánásmód követelménye miatti eljárás megindítására vonatkozó szabályok értelmezése körében utalt arra, hogy az Ebktv. hatályba lépésekor az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatti eljárás megindítására nem volt szubjektív és objektív határidő azt a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 169/H. §-a 2012. február 1. napjával vezette be azzal a céllal, hogy az eljárás csak meghatározott határidőn belül legyen kezdeményezhető. Utalt a Módtv. 46. §-ához fűzött indokolásra, amely szerint az eljárás kezdeményezésére vonatkozó szubjektív és objektív határidő bevezetésére azért kerül sor, mert az időmúlással a bizonyítás elnehezül. Egyetértett az alperessel abban, hogy ha a (vélt) jogsértés folyamatosan fennáll, akkor a bizonyítás elnehezülése nem következik be, azaz folyamatos jogsértő állapot esetén indokolt lehet az Ebktv. 17. §-a szerinti határidőktől való eltérés, azonban erre az eltérésre törvényi szabályozással van lehetőség. A hatósági eljárás megindításának határidejére vonatkozó jogi szabályozás ugyanis kogens tételes jogi norma, amely vonatkozásában a bíróság nem alkalmazhat a normaszövegből nem következő jogértelmezést, mivel jogalkalmazóként nem határozhat meg olyan, a törvényi határidőbe be nem számítandó időtartamokat, jogsértési formákat, amelyeket a törvényi rendelkezés nem tartalmaz.
- [20] Az elsőfokú bíróság jogelméleti szempontból ugyan helytállónak tartotta az alperes azon hivatkozását, hogy a tudomásszerzés időpontjának folyamatosan fennálló jogsértő állapot esetén történő figyelembevétel az antidiszkriminációs védelem lényegi tartalmát üresítené ki. Ezzel szemben utalt arra, hogy az alperes eljárásának és határozatának jogszerűségét nem jogelméleti szempontból, hanem a tételes jogszabályi rendelkezések alapján vizsgálta felül.
- [21] Érvelése szerint az Ebktv. 17. §-a, de az Ebktv. további rendelkezése sem tesz különbséget az eljárás megindítása iránti kérelem benyújtására vonatkozó szubjektív és objektív határidő kezdete vagy annak számítása tekintetében a jogsértés jellege alapján, nem rendelkezik arra nézve, hogy pl. folyamatosan fennálló jogsértő állapot esetén a jogsértés fennállásáig az Ebktv. 17. §-a szerinti határidő nem kezdődik meg.
- [22] Rögzítette, hogy az Ebktv. 17. §-a szerinti szubjektív határidő értelmében a hatósági eljárás akkor indítható meg, ha a jogsértésről való tudomásszerzéstől számított egy év még nem telt el, amely

Kfv.III.37.881/2018/6.

szabályozás az egyéves határidő kezdetére vagy annak számítására kiható eltérő törvényi rendelkezés hiányában akkor is alkalmazandó, ha a (vélt) jogsértő állapot a tudomásszerzéstől számított egy év elteltével is fennáll. A tudomásra jutás ténykérdés, az „első” tudomásra jutás időpontja – eltérő törvényi rendelkezés hiányában – megindítja a szubjektív határidő számítását, annak relevanciája nem az alperes értékelésétől, hanem a kogens törvényi rendelkezéstől függ.

- [23] Megállapítása szerint a tudomásszerzés 2015. december 21-ei és a kérelem benyújtásának 2017. június 20-ai időpontjára tekintettel az I. rendű és a II. rendű felperes megalapozottan hivatkozott arra, hogy az Ebktv. 17. §-a szerinti szubjektív határidő már eltelt, ezért az I. rendű és a II. rendű felperes megalapozottan hivatkozott az Ebktv. 17. §-ában foglalt rendelkezés megsértésére, mivel az elkésett kérelem érdemben nem vizsgálható. Az Ebktv. 17. §-ára alapított felperesi hivatkozás megalapozottságára figyelemmel az elsőfokú bíróság a további kereseti kérelmeket nem vizsgálta.
- [24] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes határozata az ügy érdemére kiható eljárásjogi hibában szenved, mivel az alperes szubjektív eljárás indítási határidőn túl benyújtott kérelmet bírált el. Az új eljárásra adott iránymutatás szerint az alperesnek arra figyelemmel kell döntést hoznia, hogy a hatósági eljárás megindításának szubjektív határidején túl benyújtott kérelem érdemben nem bírálható el.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [25] Az alperes az elsőfokú ítélettel szemben előterjesztett felülvizsgálati kérelmében az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat meghozatalára utasítását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti az Ebktv. 17. §-át, mivel az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte a szubjektív határidőt és az Ebktv. 19. §-át. Érvelése szerint a perbeli ügyben az alperes által jogsértőnek minősített magatartás a kérelem benyújtásának és még a határozat meghozatalának időpontjában is fennállt, ilyen esetben az Ebktv. 17. §-ra hivatkozás nem értelmezhető, és a 17. §-ban meghatározott határidők eltelte nem járhat jogvesztéssel, hiszen a kötelezettség megszegése a kitűzött határidőt követően is fennállt, azt az I. és II. rendű felperesek folyamatosan tanúsították. Utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság is elismerte az ítélet indokolásában, hogy jogelméleti szempontból helytálló volt az alperes érvelése a folyamatosan fennálló jogsértő állapot esetére a Ebktv. 17. § alkalmazhatatlan voltát illetően, azonban az elsőfokú bíróság mindezek ellenére mereven ragaszkodott az Ebktv. 17. §-hoz. Mely álláspontjával az elsőfokú bíróság szembehelyezkedett az Ebktv. preambulumban foglalt hatékony jogvédelem elvével. Hangsúlyozta, hogy olyan esetekben, amikor a jogsértő állapotra történő hivatkozás a kérelem benyújtásakor is fennáll, szükségtelen megkövetelni a hátrányt szenvedő féltől, hogy állapítsa meg azt az időpontot, és valószínűsítse is, hogy mikor szerzett tudomást a jogsértésről. Rámutatott arra, hogy az Ebktv. 17/A. § (1) bekezdésének a) pontja is olyan esetekben alkalmazható, amikor a jogsértő állapot még a döntés meghozatalakor is fennáll, és ez azt támasztja alá, hogy folyamatos jogsértés esetén nem értelmezhető a határidőre hivatkozás. Megerősíti ezt ugyanezen szakasz (7) bekezdése is, ahol a hatóság tudomásra jutásáról van ugyan szó, azonban olyan esetekben, ahol a jogsértő magatartás vagy állapot folyamatos, a hatóságra vonatkozó határidő ennek befejeződésekor kezdődik, amely a bíróság szankcióként alkalmazása szempontjából nyer jelentőséget. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet iratellenes, ezzel sérti a Pp. 206. §-át, mivel a határozatának 7. oldal utolsó előtti bekezdésben írtakat nem értékeli. Itt részletesen leírta ugyanis, hogy a tudomásra jutás és a kérelem benyújtása között egy év még nem telt el.
- [26] Az I. rendű felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor a tételes jogszabály alapján vizsgálta az egyéves szubjektív határidő betartását. Tévesnek tartotta az alperesnek az elsőfokú ítélet iratellenességére vonatkozó állítását. Annak ugyanis, hogy a Szövetség mikor észlelte a jogsértést az ügy elbírálása szempontjából nincs relevanciája, mivel a Szövetség nem volt alanya a közigazgatási eljárásnak.

Kfv.III.37.881/2018/6.

- [27] A II. rendű felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében az elsőfokú ítélet hatályában fenntartását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a pontosan megállapított tényállásból helytálló jogi következtetést vont le.
- [28] Az alperesi beavatkozó a felülvizsgálati eljárás során nyilatkozatot nem tett.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [29] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alapos.
- [30] A Pp. 275. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének helye nincs. A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálására során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A (2) bekezdés szerint a Kúria jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálhatja felül. Az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásból tévesen jutott arra a következtetésre, hogy az alperesi beavatkozó kérelme alapján az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatti eljárás megindításának eljárásjogi akadályja volt.
- [31] A Kúria mindenképp előtérbe szűkségesnek tartja annak kiemelését, hogy a hatósági eljárást megindító kérelmében állított jogsértés a weboldalon szereplő családszervezetek menüpont alatti listára történő felvétel megtagadása volt.
- [32] Az elsőfokú bíróság a jogsértésről való tudomásszerzés időpontját annak ellenére állapította meg a mint a felek által nem vitatott tény a listára történő felvételre történő első javaslattétel időpontjában (2015. december 21.) – lényegében a felperesek álláspontját elfogadva –, hogy az alperes ettől különböző időpontot állapított meg a határozatában a tudomásra jutás időpontjaként.
- [33] Amint az a Kúria által megállapított tényállásból nyomon követhető – az alperesi beavatkozót is magában foglaló Szövetség több alkalommal megkereste a weboldal felelőseit a szóban forgó listára való felvétel érdekében, azonban a weboldal felelős szerkesztője csak a 2016. július 15-én megküldött elektronikus levelében hozta a Szövetség tudomására, hogy nem veszi fel a listára.
- [34] Amikor azonban észlelte, hogy a kérésének nem tesznek eleget és továbbra fenntartják a számára sérelmes állapotot, 2017. június 21-én az alpereshez az egyenlő bánásmód követelményének megsértésének megállapítása iránti kérelmet nyújtott be az alpereshez és ez a jogsértésről való tudomásszerzéstől számított Ebktv. szerinti egy éves szubjektív határidőn belül történt. Következésképpen téves volt az elsőfokú bíróságnak a kérelem szubjektív határidőn túli előterjesztésére vonatkozó és így az eljárás megindítását gátló ok fennállására vonatkozó megállapítása.
- [35] További kérdésként merült fel a perben, hogy ha a kérelmező által sérelmezett jogsértés a kérelem benyújtásának időpontjában is folyamatos, akkor hogyan értelmezhetőek az Ebktv. 17. §-ában meghatározott – az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését vizsgáló hatósági eljárás megindítására vonatkozó – határidők.
- [36] Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése kimondja, hogy Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.
- [37] Az Ebktv. preambuluma kinyilvánítja, hogy az Országgyűlés elismerve minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, azon szándékától vezérelve, hogy hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára, kinyilvánítva azt, hogy az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás előmozdítása elsősorban állami kötelezettség.
- [38] Az Ebktv. I. fejezete az általános rendelkezéseket, a II. fejezete az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt indított eljárásokra vonatkozó szabályokat tartalmazza. A II. fejezetben az egyenlő bánásmód követelményének megsértése esetén alkalmazható jogkövetkezmények cím alatt szereplő 17. § az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését vizsgáló hatósági eljárás megindítására vonatkozó szabály. Eszerint az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését vizsgáló hatósági eljárás akkor indítható meg, ha a jogsértésről

Kfv.III.37.881/2018/6.

való tudomásszerzéstől számított egy év, és a jogsértés bekövetkezésétől számított három év még nem telt el.

- [39] Az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatti eljárás megindítására vonatkozó határidők a 2012. február 1. napjával a Ket. 169/H. §-ában történt bevezetéséhez fűzött indokolás szerint: a Ket. új 169/H. §-ában foglalt módosítás elősegítené, hogy az eljárás csak olyan határidőn belül legyen kezdeményezhető, amelyen belül még nagy eséllyel fellelhetők a tényállás felderítését minél teljesebb körben segítő bizonyítékok, valamint a tanúk helyálló és objektív vallomást tudnak tenni.
- [40] Az Alaptörvény 28. cikkében foglaltak szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuluma, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.
- [41] Az ítélet meghozatala óta változatlan az Alaptörvény 28. cikk azon rendelkezése, amely szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik.
- [42] Az elsőfokú bíróság annak ellenére, hogy a szóban forgó jogszabály értelmezése során alapos vizsgálat alá vetette az Ebktv. preambulumaiban foglalt alapelveket, az Ebktv. egészét és az Ebktv. módosítására irányuló javaslat indokolásából kiolvasható jogalkotói célt fürkészte, mégis kizárólag a normaszöveget vette alapul a fenti kérdésben történő állásfoglalás során. Az elsőfokú bíróság értelmezése a jogszabály céljával ellentétes értelmezést eredményezett.
- [43] A Kúria rámutat arra, hogy az Ebktv. 17. §-ának értelmezése során nem csak a nyelvtani, hanem a logikai, rendszertani és teleologikus értelmezés is alkalmazandó.
- [44] A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság normaszöveg nyelvtani értelmezése alapján téves következtetésre jutott.
- [45] A jogszabály rendszertani értelmezése során helyesen állapította meg, hogy az Ebktv. 17. §-a nem tesz különbséget az eljárás megindítására vonatkozó határidő tekintetében aszerint, hogy a kérelemben állított jogsértés egyszeri magatartásban vagy folyamatosan fennálló állapotban nyilvánul meg.
- [46] Azonban az elsőfokú bíróság arra vonatkozó megállapítása már téves volt, hogy az Ebktv. egyéb rendelkezéseiben sincs jogsértő magatartás/folyamatos jogsértő magatartás, folyamatos jogsértő állapot szerinti különbségtétel. Ahogyan arra az alperes helytállóan utalt az imént említett differenciálás az Ebktv. 17/A. § (7) bekezdésében egyértelműen leképeződik.
- [47] Az Ebktv. 17/A. § (7) bekezdése ugyanis kimondja, hogy az egyenlő bánásmód követelményét biztosító rendelkezés megsértéséért kiszabható bírság megállapítására irányuló eljárás a hatóságnak a jogsértésről való tudomásszerzésétől számított három hónapon belül, de legkésőbb a jogsértés bekövetkezését követő egy éven belül indítható meg. Ha a jogsértő magatartás vagy állapot folyamatos, a határidő ennek befejeződésekor kezdődik.
- [48] Az idézett rendelkezés is eljárás megindítására vonatkozó határidőket szabályoz, külön kitérve arra, ha a jogsértő magatartás vagy állapot folyamatos akkor hogyan alakulnak a határidő számítás szabályai. Az Ebktv. 17/A. § (7) bekezdésében megjelenő határidő számításbeli különbségtételt az Ebktv. 17. § értelmezése során sem lehet figyelmen kívül hagyni, mivel ott a jogalkotó egyértelmű határidő számítási szabályt határozott meg a folyamatos jogsértő magatartás/folyamatos jogsértő állapot esetére.
- [49] Az Ebktv. – preambuluma is beleértve – egészét áttekintve egyértelműen megállapítható az a jogalkotói szándék, hogy a folyamatosan fennálló jogsértő magatartás vagy jogsértő állapot fenntartása miatt hátrányt szenvedők is hatékony jogvédelemben részesüljenek.
- [50] Az idézett rendelkezés beiktatásának céljára is figyelemmel volt a Kúria az értelmezés során, amely szintén azt támasztja alá, hogy az Ebktv. 17. § rendelkezés jogsértő magatartás esetén alkalmazható,

Kfv.III.37.881/2018/6.

ott lehet szó ugyanis az időmúlás okozta veszteségről, ezzel szemben folyamatosan fennálló jogsértő állapot esetén erről nyilvánvalóan nincs szó.

- [51] A fentiek szerint elvégzett értelmezés eredményeként a Kúria arra a megállapításra jutott, hogy minden esetben a kérelemben állított jogsértés jellegéből és az eset összes körülményéből kiindulva kell azt vizsgálni, hogy a kérelem az arra nyitva álló határidőn belül került-e benyújtásra.
- [52] Mivel a perbeli esetben a jogsértés észlelésétől számított egy éves szubjektív határidőn belül került sor a kérelem előterjesztésére és jogsértő állapot folyamatosan, a kérelem benyújtásakor, a határozat meghozatalakor is fennállt, így törvényesen indította meg az alperes az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését vizsgáló hatósági eljárást, és tévesen helyezkedett az elsőfokú bíróság ezzel ellentétes álláspontra. Helytálló volt tehát az alperesnek az Ebktv. 17. § elsőfokú bíróság általi megsértésére vonatkozó hivatkozása.
- [53] Mindezekre tekintettel a Kúria a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Az új eljárásban a bíróságnak az alperes érdemi döntésének jogszerűségéről kell állást foglalnia a kereseti kérelem és az ellenkérelem által behatárolt körben a Pp. 212. § (1) bekezdése és 213. §-a alapján.

A döntés elvi tartalma

- [54] *Az Ebktv. 17. §-ában meghatározott szubjektív határidőt a jogsértésről való tudomásszerzéstől kell számítani. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatti eljárás megindítására vonatkozó az Ebktv. 17. §-ában meghatározott határidők a kérelem benyújtásakor is folyamatosan fennálló jogsértő állapot esetén el sem kezdődnek.*

Záró rész

- [55] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [56] A perben hozott döntésre figyelemmel a Kúria a Pp. 275. § (5) bekezdés második mondata alapján a Kúria a felülvizsgálati eljárásban felmerült költség összegét állapítja meg, annak viseléséről az új határozatot hozó bíróság dönt.
- [57] A végzés elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2020. január 21.

Dr. Kovács András s.k. a tanács elnöke, Dr. Rák-Fekete Edina s.k. előadó bíró,
Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő